



جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت  
سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل



شماره: 400/100/18328  
تاریخ: 1400/06/14  
پیوست:

«بسمه تعالی»

«تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها»

جناب آقای گیلانپور، معاون محترم بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی  
جناب آقای شانه‌ساز، معاون محترم وزیر و رئیس محترم سازمان غذا و دارو  
جناب آقای پناهی، معاون محترم ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران  
جناب آقای میراشرفی، رئیس کل محترم گمرک جمهوری اسلامی ایران  
جناب آقای هندیانی، معاون محترم پیشگیری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز  
جناب آقای شافعی، رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران  
جناب آقای عبداللهی، رئیس محترم اتاق تعاون ایران  
موضوع: شیوه‌نامه ارزیابی شاخص‌های تخصصی رتبه‌بندی صادرکنندگان

باسلام و احترام

پیرو نامه شماره ۹۹/۱۰۰/۲۴۹۲۵ مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۱ با موضوع رتبه‌بندی صادرکنندگان، به استحضار می‌رساند پس از پیاده‌سازی کامل مدل رتبه‌بندی اعم از شاخص‌ها و ضرایب در سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری، هم‌اکنون اطلاعات تمامی بازرگانی در بخش شاخص‌های کمی عمومی بر اساس استعلام برخط اطلاعات از مراجع ذیربط به صورت سیستمی محاسبه و مجدداً در دوره‌های زمانی سه‌ماهه به‌روزرسانی خواهد شد که امکان مشاهده آن از طریق سامانه جامع تجارت (منوی عملیات رتبه‌بندی و مالی - مدیریت رتبه‌بندی) برای تمامی بازرگانان فراهم است. همچنین شیوه‌نامه ارزیابی شاخص‌های تخصصی رتبه‌بندی صادرکنندگان که طبق زمانبندی اعلامی به تدریج در مورد صادرکنندگان گروه‌های کالایی مختلف اجرایی خواهد شد، به پیوست ارسال می‌گردد. لطفاً دستور فرمایید مراتب به طرق مقتضی به اطلاع فعالان اقتصادی حوزه مرتبط رسانده شود.

۲۰۱۰۷۲

حمید زادبوم

رونوشت:

- جناب آقای دکتر فاطمی امین، مقام عالی وزارت، جهت استحضار
- جناب آقای مهندس مفتاح، قائم مقام محترم وزیر در امور بازرگانی، جهت استحضار
- جناب آقای پناهی، معاون محترم ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، جهت استحضار
- جناب آقای رهبری، رئیس محترم مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، جهت استحضار و دستور همکاری
- جناب آقای نوری، معاون محترم توسعه صادرات کالا و خدمات، جهت اطلاع و اقدام لازم
- جناب آقای عباسپور، مدیرکل محترم دفتر مقررات صادرات و واردات، جهت اطلاع
- دفتر ریاست کل

## شیوه‌نامه ارزیابی شاخص‌های تخصصی رتبه‌بندی صادرکنندگان

به منظور تقویت و توسعه صادرات غیرنفتی در عین جلوگیری از سوء استفاده‌های احتمالی و اطمینان از بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور از طریق تخصصی کردن صادرات و کنترل ورود اشخاص فاقد اهلیت و تخصص که موجب آسیب به بازارهای صادراتی و متضرر شدن صادرکنندگان با سابقه و خوشنام می‌گردد، در اجرای تکالیف قانونی مربوط به رتبه‌بندی صادرکنندگان از جمله بسته سیاسی نحوه رفع تعهد ارزی صادرکنندگان مصوب کمیته موضوع ماده ۲ مصوبات چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی و همچنین ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مبنی بر کنترل رشته و میزان فعالیت و سقف اعتباری کارت‌های بازرگانی متناسب با رتبه اعتباری مربوط، ارزیابی شاخص‌های کمی تخصصی رتبه‌بندی صادرکنندگان طبق دستورالعمل رتبه‌بندی صادرکنندگان موضوع بخشنامه شماره ۹۹/۱۰۰/۲۴۹۲۵ مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۱ به صورت زیر انجام خواهد شد.

- ۱- **شاخص‌های عمومی:** تمامی صادرکنندگان موظفند از طریق سامانه جامع تجارت (منوی عملیات رتبه‌بندی و مالی- مدیریت رتبه‌بندی)، ضمن مشاهده شاخص‌های کمی عمومی خود (بیوست بخشنامه صدرالذکر) در سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری، در صورت وجود مغایرت یا اعتراض نسبت به مقدار هر یک از شاخص‌های خود، صرفاً از طریق سامانه (بدون نیاز به مراجعه حضوری یا تماس تلفنی)، اقدام به ثبت «درخواست بازبینی» و بارگذاری اسناد مثبت نمایند تا در اسرع وقت نسبت به بررسی و اعمال آن توسط کارشناسان مربوط اقدام گردد.
- ۲- **شاخص‌های تخصصی:** صادرکنندگان موظفند در مورد شاخص‌های کمی تخصصی نیازمند ارزیابی نیز از طریق ثبت درخواست بازبینی، اسناد و مدارک مورد نیاز برای ارزیابی طبق جدول زیر را در سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری بارگذاری نمایند.

اسناد و مدارک مورد نیاز	شاخص
کشور- شهر- نشانی- کد پستی- تأییدیه کنسولگری، رایزن بازرگانی یا اتاق بازرگانی کشور خارجی	تعداد دفتر، شعبه یا نمایندگی خارج از کشور
گواهی جایزه صادرکننده ملی	تعداد جایزه صادرکننده ملی
گواهی جایزه برند ملی	تعداد جایزه برند ملی
گواهی جایزه صادرکننده استانی	تعداد جایزه صادرکننده استانی
گواهی جایزه برند استانی	تعداد جایزه برند استانی
اطلاعات ثبت برند معتبر خارجی به تفکیک برند-کشور	تعداد برند معتبر خارجی (برند-کشور)
اطلاعات ثبت برند معتبر داخلی	تعداد برند معتبر داخلی
نشانی پایگاه اینترنتی	تعداد زبان فعال پایگاه اینترنتی (ترجیحاً با قابلیت بازاریابی و فروش مجازی)

بر اساس تعداد تیراژ با ضریب یک هزارم	مکتوب: عنوان- دوره- شماره- تیراژ- تصویر روزنامه، مجله، نشریه و ... مجاز- قرارداد مربوط	تبلیغات بین‌المللی (سه سال اخیر)
بر اساس تعداد تابلو-روز با ضریب یک صدم	محیطی (مجاز): تعداد- تصویر تبلیغات- قرارداد مربوط	
بر اساس تعداد ساعت پخش با ضریب یک دهم	صوتی و تصویری: شبکه رادیویی یا تلویزیونی مجاز- مدت زمان پخش- برنامه تبلیغی- قرارداد مربوط	
عنوان- تاریخ- کشور و شهر برگزاری نمایشگاه- مرجع هماهنگ‌کننده- مستندات حضور		تعداد حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی معتبر
عنوان- تاریخ- کشور و شهر مقصد هیئت تجاری- مرجع هماهنگ‌کننده- مستندات حضور		تعداد حضور در هیئت‌های تجاری معتبر

۳- درخواست متقاضی به همراه اسناد و مدارک بارگذاری شده داخل سامانه، جهت ارزیابی به کارشناسان ارجاع داده خواهد شد.

۴- کارشناسان نسبت به ارزیابی و نمره‌دهی شاخص‌ها طبق جدول فوق اقدام خواهند نمود.

تبصره- مرکز توسعه تجارت الکترونیکی دسترسی مورد نیاز را در اختیار کارشناسان مربوط قرار خواهد داد.

۵- به‌روزرسانی وضعیت شاخص‌های تخصصی نیز به صورت مستمر از طریق ثبت درخواست بازبینی و ارائه اسناد و مدارک تکمیلی توسط متقاضی امکان‌پذیر خواهد بود.



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت صنعت، معدن و تجارت  
سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل



شماره: .....  
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۷/۲۱  
پیوست: .....

«بده تعان»

«سال جهش تولید»

جناب آقای گیلانپور، معاون محترم توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی  
جناب آقای شانه‌ساز، معاون محترم وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو  
جناب آقای میراشرفی، رئیس کل محترم گمرک جمهوری اسلامی ایران  
جناب آقای پناهی، معاون محترم ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران  
جناب آقای پارسا، رئیس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور  
جناب آقای قالیباف، رئیس محترم سازمان بورس و اوراق بهادار  
جناب آقای هندیانی، معاون محترم پشتیبانی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز  
جناب آقای شاقعی، رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران  
جناب آقای عبداللهی، رئیس محترم اتاق تعاون ایران  
موضوع: رتبه‌بندی صادرکنندگان

باسلام و احترام

به منظور تقویت و ارتقای صادرات غیرنفتی در عین اطمینان از بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور و در اجرای برنامه‌های ابلاغی سال ۱۳۹۹ ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز که به تصویب اعضای اصلی ستاد و تأیید رئیس جمهور رسیده است (برنامه چهارم از اولویت هفتم) و همچنین بند ۳ بسته سیاستی نحوه رفع تعهد ارزی صادرکنندگان مصوبات مورخ ۱۳۹۹/۴/۲۲ کمیته موضوع ماده ۲ مصوبات چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، با عنایت به ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مبنی بر تکلیف این وزارتخانه جهت ساماندهی کارت‌های بازرگانی و جلوگیری از سوء استفاده از آن‌ها از طریق کنترل رشته و میزان فعالیت و سقف اعتباری آن‌ها متناسب با رتبه اعتباری مربوط و تهیه، تنظیم و اعلام شاخص‌های مورد نیاز در «سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری» و طبق دستورالعمل ابلاغی مقام عالی وزارت به شماره ۶۰/۱۲۱۹۴۲ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۰، ریز شاخص‌های رتبه‌بندی صادرکنندگان جهت استحضار و اطلاع‌رسانی به فعالان اقتصادی حوزه متبوع به پیوست تقدیم و موارد زیر جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

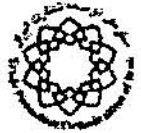
۱- اطلاعات شاخص‌هایی که دارای مرجع مشخص در سطح کشور هستند (سه بخش مسئولیت‌پذیری، مالی و کسب و کار - کمی)، از مراجع ذی‌ربط جمع و پردازش شده و رتبه‌بندی تمامی بازرگانان فعال براساس آن



جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت  
سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل



شماره: .....

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۷/۲۱

پیوست: .....

## «بسته تعاقب»

## «سال جهش تولید»

انجام پذیرفته و در دوره‌های زمانی سه‌ماهه به‌روزرسانی می‌شود. همچنین امکان مشاهده سقف اعتباری، رتبه و شاخص‌های آن از طریق سامانه جامع تجارت (منوی عملیات رتبه‌بندی و مالی - مدیریت رتبه‌بندی) برای تمامی بازرگانان فراهم بوده و بازرگانان در صورت اعتراض به رتبه یا مقدار هر یک از شاخص‌های خود، می‌توانند صرفاً از طریق سامانه (بدون نیاز به مراجعه حضوری یا تماس تلفنی)، اقدام به ثبت «درخواست بازبینی» و بارگذاری اسناد مشبته نمایند تا کارشناسان سامانه در اسرع وقت نسبت به بررسی و اعمال آن اقدام نمایند.

2- همچنین بازرگانان در صورت تمایل می‌توانند در مورد شاخص‌های مربوط به بخش کسب‌وکار - کیفی که دارای مرجع مشخص در سطح کشور نبوده و نیازمند دریافت اسناد و مدارک از متقاضی و ارزیابی‌های خبره‌محور است، به مؤسسات رتبه‌بندی دارای مجوز فعالیت از سازمان بورس و اوراق بهادار مراجعه نمایند که طبق تفاهم انجام‌شده با آن سازمان، نتایج ارزیابی شاخص‌های مورد نظر پس از ثبت در سامانه کودال توسط هر یک از مؤسسات و تأیید سازمان مذکور، مستقیماً در «سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری» اعمال خواهد شد. نکته حائز اهمیت اینکه شاخص‌های کسب‌وکار - کیفی اختیاری بوده و بازرگانان در هر دوره، مجازند صرفاً از طریق مؤسسات مورد تأیید اعلام‌شده از طریق سامانه برای آن دوره، جهت ارزیابی شاخص‌های کسب‌وکار - کیفی اقدام نموده و در غیر اینصورت به هیچ وجه نتایج ارزیابی قابل اعمال و استفاده در «سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری» نخواهد بود.

3- صادرکنندگان هنگام انجام صادرات ملزم به رعایت سقف اعتباری بوده و در صورتی که تقاضای استفاده مجدد از سقف اعتباری صادرات خود را داشته باشند، می‌بایست ابتدا نسبت به رفع تعهدات ارزی اقدام نمایند تا در خواست صادرات آن‌ها در سامانه مورد تأیید قرار گیرد.

حمید زادبوم

رونوشت:

- جناب آقای رزم حسینی، مقام عالی وزارت، جهت استحضار  
- رؤسای محترم سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت ۲۱ استان و جنوب کرمان، جهت استحضار و اطلاع‌رسانی  
- جناب آقای رهبری، رئیس محترم مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، جهت استحضار و دستور اقدام لازم

### مدل رتبه‌بندی تجارت خارجی - صادرات

شاخص	زیر حوزه	حوزه	
امتیاز اعتباری	-	مسئولیت پذیری	
نسبت جاری		شاخص‌های مالی	
نسبت بدهی			
نسبت سود به فروش			
نسبت سرمایه (ریال)			
سابقه تأسیس (ماه)	پیشینه	نظام مدیریتی	
سابقه فعالیت طبق مجوز (ماه)			
سابقه کارت بازرگانی (ماه)			
نوع شخص حقوقی	نظام مدیریتی		شاخص‌های کسب و کار - کمی
آخرین سرمایه ثبتی (ریال)			
تعداد دفتر، شعبه یا نمایندگی خارج از کشور			
تعداد جایزه صادرکننده ملی			
تعداد جایزه برند ملی			
تعداد جایزه صادرکننده استانی			
تعداد جایزه برند استانی			
تعداد برند معتبر خارجی (برند-کشور)			
تعداد برند معتبر داخلی			
تعداد زبان پایگاه اینترنتی		تبلیغات و بازاریابی	
امتیاز تبلیغات بین‌المللی			
تعداد حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی معتبر			
تعداد حضور در هیئت‌های تجاری معتبر	وضعیت صادرات	شاخص‌های کسب و کار - کمی	
میانگین موزون سه‌ساله (۲۰۱۰-۲۰۳۰-۴۰) ارزش صادرات (دلار)			
میانگین موزون سه‌ساله (۲۰۱۰-۲۰۳۰-۴۰) تعداد اقلام صادراتی			
میانگین موزون سه‌ساله (۲۰۱۰-۲۰۳۰-۴۰) تعداد کشورهای صادراتی			
میانگین موزون سه‌ساله (۲۰۱۰-۲۰۳۰-۴۰) سهم صادرات در اقلام صادراتی (میانگین وزنی)			
میانگین موزون سه‌ساله (۲۰۱۰-۲۰۳۰-۴۰) امتیاز نوع کالاهای صادراتی (میانگین وزنی)			
میانگین موزون سه‌ساله (۲۰۱۰-۲۰۳۰-۴۰) امتیاز نوع کشورهای مقصد صادرات (میانگین وزنی)	حسن رفتار تجاری		
تعداد پرونده قاچاق کالا یا ارز (بعد از کیفرخواست)			
تعداد تخلفات گمرکی			
نسبت ارزش تخلفات گمرکی به مجموع ارزش واردات و صادرات			
نسبت مجموع عدم رفع تعهد ارزی به مجموع ارز دریافتی سررسیدشده			
نسبت بازگشت ارز حاصل از صادرات به مجموع ارزش صادرات			

مدیرک: تحصیلی اعضای هیئت مدیره و مدیران ارشد	وضعیت مدیران	شاخص‌های کسب‌وکار-کیفی
تجربه کاری اعضای هیئت مدیره و مدیران ارشد		
گواهی دوره‌های تخصصی اعضای هیئت مدیره و مدیران ارشد		
نوع مالکیت	نظام مدیریتی	
نظامنامه کیفیت		
استانداردها		
گواهینامه‌ها		
جوایز معتبر	برنامه‌ریزی راهبردی	
استقرار حاکمیت شرکتی		
مدیریت زنجیره ارزش		
برنامه‌ریزی بلندمدت		
توجه به تحقیق و توسعه	وضعیت تولید	
میزان تولید		
راندمان تولید (نسبت تولید به ظرفیت اسمی)		
تنوع تولید		
سهم دانش و فناوری در تولید		
ترکیب ارزش افزوده	وضعیت اشتغال	
تعداد افراد شاغل		
سطح تحصیلات افراد شاغل		
تخصص افراد شاغل		
تجربه افراد شاغل		
درآمد سرانه افراد شاغل	وضعیت بهره‌وری	
بهره‌وری سرمایه و رقابت‌پذیری در آن		
بهره‌وری در انرژی و رقابت‌پذیری در آن		
بهره‌وری در نیروی کار و رقابت‌پذیری در آن	تشکل‌گرایی	
عضویت و مشارکت فعال در اتحادیه‌ها و تشکل‌های صنفی، هیئت نمایندگان، کمیسیون‌های تخصصی و اتاق‌های مشترک		
عضویت در انجمن‌های خیریه	فعالیت‌های عام‌المنفعه و محرومیت‌زدایی	
میزان فعالیت‌های عام‌المنفعه		
سرمایه‌گذاری در مناطق محروم		
توسعه مسئولیت‌پذیری اجتماعی		
پیش‌بینی رونق موضوع فعالیت در آینده	رونق موضوع فعالیت	